

Bua-Bulycke-Bur

Gårdarna och de äldsta kända generationerna

Dessa tre gårdar ligger intill varandra i Torslanda socken. De som bott där har ibland gift sig mellan gårdarna och flyttat mellan dem. Namnen liknar varandra. Många gånger under äldre tid blev Bur kallad Bua (aldrig tvärtom), ibland kallades bägge två Bude, och ibland kallades även Bulycke för Bua. På grund av detta har det uppstått förvirring kring personernas härkomst och hemvist. Men om man tar hänsyn till alla källor och inte bara kyrkböckerna, är det möjligt att komma fram till en mycket säker tolkning. Denna artikel redogör för de tidigaste 200 åren.

Vikingatiden och Medeltiden sedd genom 1500-talets jordeböcker

Gårdarna i Bohuslän uppkom mycket tidigt; under forntiden då bara arkeologiska källor finns att utgå ifrån. Men genom skattesystemet som byggde på försvarsorganisationen och finns bevarat i jordeböcker från 1500-talet är det möjligt att bedöma utvecklingen även före det århundradet. Det finns mycket att hämta genom en analys av jordeböckerna och andra skattelängder utöver det rena läsandet av namn. Norska och svenska forskare har skrivit om detta, och det verkar finnas ännu mer att få fram.

Ledingsorganisationen genomfördes i Norden under riksbildningarnas första århundrade på 900-talet. Systemet kunde senare användas för skatteuttag. Ledingen är komplicerad. Det fördes från början en *kyndelsmäsoleding* (våren), därefter från slutet av 1100-talet även *gräsleding* (hösten), och så från början av 1400-talet dessutom *S:t Hans dags leding* (midsommar). Under 1500-talet fördes alltså tre parallella ledingslängder i de bevarade jordeböckerna, förutom de s.k. slottsavgifterna in natura för området närmast Bohus.

Framlidne J. A. Nordström har skrivit mycket intressanta artiklar om hur man kan använda de olika längderna för att förstå hur gårdar ändrats genom århundradena. Han specialiserade sig på Tjörn och Orust, men mycket är allmängiltigt och har kommit till nytta i min forskning. Annat som han skrivit är svårtolkat. Tänk om han hade levt nu och kunnat svara på frågor! Den norska ledings-flottan bestod av 279 skeppsredor, varav 16 i Bohuslän (eller 17 om man indelar Orust i en västra och en östra). Dessa hade ansvar för ett skepp vardera med 20 (eller 25) årpar. En skeppsreda var indelad i 40 lider om vardera 4 gårdar (4 enligt nätet, men 7 enligt jordeböckerna), vilka skulle utse en man som krigare och roddare, en på varje halvtoft (roddbänk – det fanns en gång i mitten på skeppet som delade bänkarna i två, och det fanns även motsvarande halvlider).

Hisingens skeppsreda skulle alltså ha 40 lider. Två av dem fanns i Torslanda och 1½ i Öckerö socknar. I Torslanda kallades de två liderna Torslanda och Hästevik. I jb 1568 finns lidsystemet kvar, men från nästa jb 1573 är det borta. Dock kan man då med hjälp av ordningen mellan gårdarna se vilka som kan ha hört till resp. lid: Torslanda 6 helgårdar, inkl. Högen och Stora Tumlehed, och 3 halvgårdar Bua, Noleröd och Österöd (=7½). I Hästeviks lid ingick helgårdarna Hästevik (2), Amhult (2), Kärr och Röd Sörgård (skatte), samt Lilla Tumlehed (=6½). Från början kan den andra gården Röd, frälsegården, ha ingått i Hästeviksliden.

I jb 1568 ser man att de två gårdarna Kerstin i Röd Nordgård och Bulycke skrivits utanför de två liderna. Det betyder att de tagits upp från ödesmål eller som nyodling (här Bulycke) efter det att lidsystemet (och skeppsredorna) börjat tas i bruk för skatt på gårdar, senast mellan 1528 och 1568. Kerstins gård i Röd kan ha varit den som kronan bytte till sig av frälsemannen Knut Knutsson Baad till Morlanda. Han ägde även Bur 1573. Det var ofta små enheter som

kom till en och en, varför man inte ville föra dem till någon speciell lid och behöva göra om fördelningen, när den i praktiken spelat ut sin roll.

Hur de här tre Bu-gårdarna förhåller sig till liderna syns bara delvis i jb. Det är mycket möjligt att det från början bara fanns en gård där. I så fall grundar det sig inte på semantiken. I OGB gissar författaren att man inte började skilja på stavningen förrän Sverige tog över Bohuslän 1658 och då skrev Bua och Bur i stället för Bua för båda. Det är helt fel. Redan i de första bevarade längderna stavar man gårdsnamnen olika: Bur "Buue" och Bua "Bude" 1528, och Bua "Bwe" 1542 (Bur ej med). Detta kan synas futtigt, och det visar sig sedan vara något förvirrande. Men faktum är att man i fortsättningen under hela den danska tiden nästan undantagslöst stavar Bur som "Buddj" och Bua som "Buffue". I en längd från 1618 stavas Bur "Buffr" och Bua som vanligt "Buffue".

Att Bulycke kan påstås ha upptagits och börjat odlas på Buas utmark och inte Burs, stämmer inte bara geografiskt (då Bulycke ligger på den ena sidan av Bua och Bur på den andra), utan även semantiskt: de allra flesta år som Bua stavas "Buffue" och Bur "Buddj", skrivs Bulycke "Buffuelöcke". Och 1640 skriver man på en karta "Bualycke". Trots att Bua alltid varit en skattegård, var Bulycke en kronojord. Dessutom kan man tolka det som om Bur från början ingick i en skattegård och vid någon tidpunkt avsåndrades, kanske vid övergång till krono på grund av svårighet att betala hela skatten för ursprungsgården. Så småningom har denna förmodade kronogård i likhet med många andra donerats som frälse till någon person som belöning för insatser för kungen. Noteras kan att de närbelägna gårdarna Bur, Viken och Sörröd socken hörde till samma frälsegårdskomplex.

Gårdar med namn på Bu- är mycket vanliga. De anses gå tillbaka på ett ord för "bod". Det finns många stavningsvarianter förutom de ovan nämnda, som är svåra att förklara. För att bara ta ett par exempel: i Torslandas grannförsamling Öckerö finns en ort på Hönö som heter Borslycke. I en skattelängd från 1617 stavas detta "Bulycke", precis som den gården i Torslanda socken! Men varför har de gårdarnas namn utvecklats så olika? En del av Hälsö i Öckerö socken heter Burö och har hetat det sedan åtminstone 1300-talet, då den var en egen ö intill Hälsö. Detta Bur är ju exakt som Bur i Torslanda och användes under en avlägsen tid när Bur i Torslanda stavades hel annorlunda ("Buue" eller "Buddj").

Det finns mer att säga om Bua och Bulycke. I de danska jb på 1600-talet står det under Bua/Buffue: "aff Buffuelöcke" med den lilla skattesatsen 3 mark smör, medan Bulycke längre ner i längden står med brukarens namn och egen skatt. Det måste ha funnits en liten åker eller äng som Bua brukade, men som hörde till Bulycke. I OGB och Gösta Frammes bok kan man läsa att Bur hade en frälse utjord i Torslanda by, vilken verkar ha varit sammanlagd med en äng under Noleröd. Troligen var detta en gång i tiden en egen gård, och att namnet för länge sedan fallit i glömska. Den har kanske ödelagts och sedan brukats upp och delats av de närbelägna gårdarna som då skattat för dem. Man kan bl.a. se att det fanns ett samband mellan de två gårdarna genom att Nils i Bulycke ett år (jb 1612) betalade skatten för Noleröd.

Bua ("Bud", "Bude", "Buffue", i VHHR 1711 "Uppgården Bua", skatte ½)

Denna gård kan följas långt tillbaka. Äldst är den Kedel (Kettil) som 1497 nämns som en av 12 dannemän som vittnade med en 12-mannaed (Diplomatarium Norvegicum). Om han ägde och bodde i Bua och inte Bur är något osäkert, då gårdsnamnen inte stavades konsekvent den tiden. Här skriver man "Budhe", vilket är mest likt Bua: "Bude" 1528 och "Bud" 1568 (Bur "Buue" resp. "Buud"). Huruvida han var släkt med de senare identifierade ägarna är okänt. År 1528 nämns en Bengt i Bua ("paa Bude") med avgift som för helgård, och en fattig, ej namngiven, husman. Bengt nämns även 1542. Att det avser Bua är klart, då frälsegården Bur som stavas lika står under svenskgodset.

Under skattegården Bua låg Bulycke som en kronodel. Den bör därför ha hört till en ursprunglig gårdsenhet som hette Bua. Bulycke kan då ha uppkommit som en del av Bua som ägaren inte måktade betala skatt för, varför den indrogs till kronan. Det var inte ovanligt att gårdar hade en del skatte (odel) och en del krono långt in på 1600-talet. En orsak till avsöndringen kan ha varit rent ödesmål efter digerdöden i mitten av 1300-talet. En annan anledning till övergång till krono kan ha varit att ägaren skänkte en del till kyrkan för att få förböner under digerdöden och att denna kyrkojord sedan drogs in till kronan. Men det nämns ingen gård med det namnet i kyrkans jordebok från slutet av 1300-talet.

I en del av ledingen för 1585 (kyndelsmässoleding) skrivs Bulycke efter Jon i Bua som "aff Buffuelöcke", varvid den förre åbon Peder bortfaller. Sedan betalar ägaren av Bua skatt för Bulycke så länge jordeböckerna från den danska tiden finns bevarade (1625). Av Bulycke var smörskatten 1½ pund, medan den som Bua betalade "aff Buffuelöcke" var ½ pund. Det kan tydas som om Bua disponerade en ¼ av Bulycke, kanske som motsvarar vad man senare ofta kallade en äng (kronoäng, kyrkoäng). I jordeboken 1615 uppräknas alla odelsmän som skattade för kronodelar. Där står då "Gunder i Buffue aff Buffuelöcke, er kongens". Även om Bua betalade skatt för Bulycke, skrivs en särskild brukare för den gården också. Se vidare under Bulycke.

I fråga om släktförhållandena är det naturligt att de är säkrare då det rör sig om en skatte- än en kronogård. Det är trots detta svårt att entydigt koppla ihop olika namn i skattelängder till en släkt. Efter Bengt kom 1568 utan påvisbart släktskap en Olof Jonsson, och efter honom den mycket sannolike sonen Jon Olofsson 1573-1602. Åren 1563-70 härjade Nordiska sjuårskriget. Bua (och Bulycke) drabbades hårt med nedsatt skatteförmåga och fick restskatt 1573. Den äldste kände brukaren av Bua i en och samma släkt var Gunne, nämnd i olika längder 1604-38. En son till honom bör ha varit Anders Gunnesson nedan. Slakten på Bua var något av en ståndssläkt, vilket bl.a. visas av att sonen Gunne Andersson nedan gifte sig med en prästdotter.

m. **Anders Gunnesson**, nämnd 1638-1675

h. NN, ej nämnd

s. **Gunne**, född 1642 i Bua, död 1708 29/10 ibm, gift 1683 med prästdottern Karin Larsdotter
s. **Olof**, född 1648 i Bua, död 1710 13/11 i Bur, gift 1685 med Börta Andersdotter (1666-1730)

s. **Johan**, nämnd i VHHR 1696 15/6 som Johan Andersson Roos (inte rotebåtsman Roos i Lexby, Björlanda) och hade 1694 sålt sin arvslott till brodern Gunne

d. **Maret**, var 1690 (VHHR 1690 19/5) gift (sannolikt gift I med en Johan, död 1672/73, gift II 1674) med Sven Torgersson (1652-1708) i Glöstorps, Tuve sn, Maret död efter 1704 (mtl), ej i dödboken till 1723

Kommentar:

Andelarna av odelet kan adderas till rätt gårdsstorlek och visar att det inte funnits fler barn. VHHR 1711 19/10 är tydlig på den punkten. Olof tog upp gården från öde (obesutten i mtl 1680, drängen Olof Andersson de följande åren). Brodern Gunne gifte sig 1683 och nämns jämte Olof 1684. Nästa år har Olof gift sig till Bur.

m. **Gunne Andersson**, född 1642, död 1708 29/10

h. **Karin Larsdotter**, född 1665 i Noleröd, död 1694 25/12

d. **Kerstin**, född 1684 7/12, död 1689 7/7

s. **Anders**, född 1686 7/11, död 1701 8/11

s. **Jon**, född 1689 30/1, död ogift 1733 5/9 (skänkte 12 daler till kyrkan ”på sitt yttersta”, den största penninggåvan någonsin i Torslanda kyrka)

d. **Kerstin**, född 1691 24/8, död 1760 29/10, gift här 1708 15/12 med Simon Halvardsson (1662-1761), son till Halvard Simonsson ohh Karin Trondsdotter i Tegneby, Solberga sn

d. Anna, född 1694 16/12, död 1730 19/3, gift 1715 19/6 med Jöns Bryngelsson (1682-1749) i Röd, Torslanda sn, son till Bryngel Rasmusson ohh Maret Olofsdotter i Kärr, Torslanda sn

Kommentar:

Hustru Karin Larsdotters ålder anges vid dödsfallet ovanligt exakt: 29 år, 13 veckor, 5 dagar och 12 timmar. Att hon var dotter till kyrkoherde Lars Jonsson Kolleback visas av faddrar, åldersangivelsen vid dödsfallet och i viss mån namnskicket.

Jon blev 1729 enrollerad båtsman. Han reste 1730 (VHHR vt 16) som passagerare på ett fartyg till Amsterdam och köpte med sig tyg som han sedan anklagade en medpassagerare för att ha stulit. Han kan förväxlas med en annan Jon Gunnesson som samtidigt figurerar på dessa gårdar. Denne var dock född i Syrhåla i Tuve sn. Se vidare under Bur. Kerstin och Simon fick många barn. Mellan 1709 och 1735 föddes 12 barn, sannolikt rekord för Torslanda sn.

Bulycke (”Bulöcke”, Buffuelöcke”, ”Bualycke”, krono ¼)

Detta lilla ställe var från början en del av Bua, och dess tidiga historia får läsas under inledningen och under Bua ovan. Tidvis skattades Bulycke av ägaren till Bua och hade då ingen namngiven åbo, tidvis betalades samma skatt via Bua, medan det samtidigt nämns en person som betalade egen skatt.

Brukarna av Bulycke som betalade skatt för den del av gården som inte låg under Bua var Olof Björnsson 1568-74, Peder 1580 och Jon 1585-96. I jb står en Jörgen 1601 för den vanliga ledingen, men Jon för landskylden. Åren 1585-25 i jb skrivs en del av Bulycke under ägarna till Bua.

När vi kommer in på 1600-talet finns fler personuppgifter som ger en fylligare bild. År 1603 bosatte sig en Sven där. Han gifte sig då och hade varit gift innan. Hustruns namn avslöjas dock inte i längden över huvudtione. Då skattelängderna är så glesa, nämns han aldrig där. Efter honom kom Nils Evensson och betalade treårstaga 1612. Sådana längder saknas före 1610 (i alla fall vad gäller Bulycke). År 1610 har han uppförts för landbodaler till kronan men har kommit till Bulycke redan i jb 1604. I en annan skattelängd står 1610 Gunne i Fåglevik, Björlanda sn, för en del av Bulyckes skatt, s.k. ödegårdsskatt. År 1612 betalade Nils skatt även för Noleröd (långt senare prästgård). Han blev gift 1613. Någon av makarna kan, att döma av den låga avgiften, ha varit gift innan. Samma år dömdes Nils till böter för att ha ”slagit en grannkvinna något med ett yxskaft”. Nils Evensson nämns så länge jb finns bevarade från den danska tiden, 1625. De senare åren står det i jb ”Niels Eluffsen”, men det bör vara han. I andra längder finns han t.o.m. 1634. Efter honom kom Anders Nilsson 1639-48, möjligen en son, och Olof Larsson, nedan.

År 1675 donerades Bulycke under skatterättighet (med hemmanet Gatan i Torslanda by) till lantmätaren Kettil Claesson Felterus för årlig lön. Han avled 1690 och hade inga barn, varför han testamenterat till sina fyra syskonbarn (efter stadsfiskalen i Göteborg Olof Claesson Felterus) *Ellika* (g.m. kvarntullnären Anders Elofsson), sergeant *Claes Feltzberg*, *Maria* (g.m. överlöjtnant Arvid Kollbeck) och *Annika* (g.m. länsman Daniel Eriksson), vilka 1696 och 1698 bortstodjades det till Björn Andersson och efter honom svågern Olof Månsson. Per

Amundsson ohh Elin Björnsdotter från Myckleby på Orust köpte gården 1739 och nämns där i mtl och kyrkoräk 1744-48. Det står i handlingarna att de var förfäder till de dåvarande ägarna, men sambandet har inte kunnat påvisas. Det bör vara så att donationsrättigheten (och inte själva gården) var det som såldes och köptes; en kronogård kan ju inte ägas av någon annan än kronan.

Exempel på kartor av Kjettil Claesson Felterus. Denna över Göteborg 1644, den tidigast kända gatunamnskartan. Samma bild finns som vinjett till Olga Dahls arbete om Göteborgs tomtägare. Från nätet (Wikipedia).

m. **Olof Larsson**, nämnd 1635-1675

h. **Karin**, nämnd 1680-1690

d. **Kerstin**, född 1655, gift 1686 17/1 med Björn Andersson i Bur

s. **Per**, nämnd 1685-1689 (mtl och kyrkoräk)

s. **Jon**, nämnd 1690-1691 (mtl och kyrkoräk)

Kommentar:

Olofs och Karins härstamning är oklar.

Bur ("Buud", Buddj", frälse 1/1 s.k. svenskegods, förmedlat 1666 till ½, inkl. 1 frälse utjord i Torslanda by)

Kallas ibland *Rasmus gård*. Detta namn är svårförklarligt, då Rasmus Bengtsson bara hade 1/3, medan Anders Lassesson hade 2/3 (se nedan). Avkastningen gick också till kyrkoherden i Torslanda-Öckerö (uppgifter i jordeböckerna). Vid skattläggning 1860 sades en kronoäng i Torslanda by bestå dels av kronolägenheten Torslanda, en äng under Noleröds prästgård, och dels av kronolägenheten Bur, en utjord. Här har det funnits arrendatorer, medan ägarna bebott gods på andra orter. Det var dock vanligt att arrendet gick från far till son och var stadigare än ägarväxlingarna. På 1670-talet var ägaren Fredrik Stenbock och sedan hans arvingar, på 1690-talet överstelöjtnant Carl Philip von Salza och på 1740-talet löjtnant Fredrik Stålhandske.

Man kan följa flera generationer i samma släkt av arrendatorer i över 100 år. I längden 1528 nämns en brukare Bård och en husman Bengt i "Buue". I jb 1542 nämns inte Bur alls. Vem Bengt i jordeböckerna 1568-1580 var är okänt. En Anders nämnds 1585-1625, och dessutom en Börge 1610 (bara då). Anders kan vara far till efterföljaren Lasse Andersson, nämnd 1615-

48. De bevarade källorna har i fråga om den här lilla gården kunnat ge ett sällsynt besked om en kvinna så långt tillbaka i tiden: Lasses hustru hette Siri Olofsdotter, och hon räknade släktskap med Olof Hansson i Hästevik Sörgård (Siri, och brodern Rasmus i Kärr, hade arvsparter i Hästevik, vilka de överlät till Olof Hanssons sonson med samma namn, men den gamle Olof Hansson ägde hela Hästevik Sörgård så det går inte att få fram var de nämnda arvsparterna kan ha legat). De gifte sig 1615 (huvudtiondelängd). Åren 1617-23 står Lasse som husman/ödegårdsman, innan han tog över gården efter fadern. Ungefär samtidigt som Anders Lassesson nedan nämns en Rasmus, någon gång kallad Bengtsson (1648-1668). Några barn till honom är inte kända. På 1660-talet hade han 1/3, medan Anders hade 2/3 (tiondelängderna). En sådan fördelning kunde betyda att den som hade 1/3 var gift med systemen till den som hade 2/3.

m. **Lasse Andersson**, nämnd 1615-48

h. **Siri Olofsdotter**, född i Hästevik Sörgård

s. Anders, här nedan

m. **Anders Lassesson**, född 1627, nämnd från 1657, död 1695 23/10

h. **Karin Björnsdotter**, född 1635, död 1700 26/11

s. **Björn**, född 1657, gift 1686 här

d. **Maret**, född 1664, död ogift 1696 8/2

d. **Börta**, född 1666, gift 1685 här med skeppsbyggaren Olof Andersson från Bua

s. **Olof Hising**, född 1668, gift 1695 16/6 med Kerstin Lassesson i Österöd

d. **Siri**, född 1670, gift 1697 14/11 med Olof Månsson från Härröd, Tuve sn

s. **Olof**, född 1672, gift 1697 19/12 med Anna Sörensdotter i Kärr

Kommentar:

Att Karin Björnsdotter var hustru till Anders Lassesson och mor till de här barnen framgår med önskvärd tydlighet i domboken 1705 (vt 26), där man också får namnet på Björns farmor Siri och hennes släktskap. Även mtl och barnbarnens namngivning ger stöd för släktsambandet.

Maret hörde sannolikt till den här familjen. Hon nämns i dödboken som "Maret Andersdotter i Bua" och var då 30 år, kanske något äldre om hon inte var tvilling. Bua måste här som på många andra ställen betyda Bur. Maret Andersdotter i verkliga Bua var ju mycket äldre och sedan länge gift från hemmet.

Börta och Olof fick många barn, elva stycken. Olof var liksom svågern Björn skeppsbyggare (framgår bl.a. av kyrkoräkenskaperna 1694). Bara fyra döttrar överlevde barnaåren och blev gifta. Av sönerna överlevde två barnaåren. Det var de båda Anders (en född 1685 som det äldsta barnet och en 1708 som det yngsta). De blev båda enrollerade båtsmän och dog ogifta.

Olof Andersson Hising nämns också i domboken 1705. Både han och den yngre Olof nämns i enrolleringslängderna: då man där inte var så noga med åldern, anger deras födelseår mest den ungefärliga relationen mellan dem. Den yngres ålder kan inte fås fram i kyrkböckerna, då han dog i tjänsten i flottan.

Sönerna i de här familjerna blev för det mesta enrollerade till flottan. Olof Månssons ohh *Siris* äldste son Måns (född 1698) var en av dem och dog 1715 i Karlskrona.

Den yngre Olof var styrman (nämns som sådan bl.a. 1707). Han dog enligt mtl mellan 1709 och 1715. Enrolleringslängderna avslöjar att det var 1712 hemma, men 1712-13 saknas dödboksanteckningar.

m. **Björn Andersson**, skeppsbyggmästare, född vid årsskiftet 1656/57, död 1727 26/4

h. **Kerstin Olofsdotter**, född 1655 i Bulycke, död 1742 8/6

d. **Gunnur**, född 1686 6/6, död 1694 2/10

d. **Karin**, född 1688 31/3, död 1694 2/10

d. **Anna**, född 1690 28/11, gift 1720 4/11 med Jöns Gunnesson från Syrhåla

s. **Lars**, född 1695 2/9, gift 1721 29/1 med Ingrid Danielsdotter i Torslanda by

d. **Börta**, född 1700 18/7, gift 1725 14/11 med Jon Gunnesson från Syrhåla

Kommentar:

Björn var skeppsbyggmästare och hade flera anställda. År 1695 8/9 skänkte ”skibbygg. Biörn Andersson i Bua med sina underhafwande Timbermän” en ansenlig gåva till kyrkan. Han hade ett av två skeppsbyggerier i Torslanda socken. Uppgifter om verksamheten kommer från handlingar rörande Onsalaskepparna, som dessa tydligen byggde fartyg för (min bok *Havet var vårt liv*, sid. 157). Det andra skeppsbyggeriet var ett i Torslanda by, som drevs av Per Olofsson med 15 underlydande skeppsbyggare. Sonen Anders Persson tog sedan över. Först bodde han i Torslanda by, men flyttade sedan till Kärr. Björn flyttade mellan Bur och Bulycke. Åren 1685-1691 samt 1696-1698 skrevs han på Bulycke, och 1691-95 (med undantag av 1694 då han bodde i Torslanda by) samt fr.o.m. 1698 i Bur. Ägde 1692-1698 gård på Torggatan i Göteborg. Björn Andersson byggde också i mindre skala: ett votivskepp som finns i kyrkan som kopia av originalet på Sjöfartsmuseet.

Döttrarna *Gunnur* och *Karin* drunknade.

Dottern *Anna* gifte sig 1720 4/11 med Jöns Gunnesson från Syrhåla. Efter sonen Lars födelse (1721) flyttade familjen 1724 dit (mtl och faddrar Lundby/Tuve sn).

Sonen *Lars* Björnsson blev styrman i Torslanda Nordgård och gift med länsmansdottern Catharina Danielsdotter, vilkens mor var brorsdotter till lantmätaren Felterus.

Dottern *Börta* gifte sig 1725 14/11 (”Bua” i vigselboken) med Jon Gunnesson från Syrhåla i Tuve sn (bror till Jöns ovan) och bodde där åtminstone till 1741 (mtl 1742). Fyra barn föddes. Börta dog 1742 9/7, varefter Jon flyttade tillbaka hem till Syrhåla. Han återkom dock 1748 17/10 (inflyttningslängden), bosatte sig i Bulycke och gifte 1749 21/3 om sig med änkan Börta Nilsdotter i Andalen (född i Hästevik och tidigare gift med Anders Svensson från Amhult). Jon dog 1763 24/3 (bou finns i ISHR 1764 4/5).

Källor

OD: Olga Dahls Göteborgs tomtägare

G. Framme: Jordrannsaking och skattläggning i Bohuslän 1662-1666

C. Löfving: Om skatterna i Bohuslän under den norsk-danska tiden, i årsskriften Vikarvet

J.A. Nordström och H. Rönnäng; artiklar om jordeböckerna 1528 och 1568 m.fl. i Vikarvet

OGB: Ortnamnen i Göteborgs och Bohus län

RG: Riksgälden, kompletteringar till mtl 1719-65, nu tillgängliga via Arkiv Digital

Utsnitt ur svensk militär karta över Hisingen 1645. Alla gränser och avstånd stämmer inte, men man ser hur Lundby och Tuve med sin enklav med Syrhåla m.fl. gårdar ligger i förhållande till Björlanda och Torslanda. Viken betonad med fetstil. Bur har inte kommit med, kanske för att namnen skrevs likadant då. Särskilt Bulycke ses nära Noleröd. Från nätet (Wikiwand).

Bilaga

SKEPPSBYGGARE I TORSLANDA

Hisingen **Olof Andersson**, timmerman (troligen skepps-), nämnd 1634-35.

Torslanda **Per Olofsson** 1635-1693

Nedergård *Nämnd* som skeppsbyggare 1688 ("skeppsbyggningsmästare med 15 vana skeppstimmermän"), 1692 och 1693 (gåvomedel) och i dödboken. Byggde även för de nordhalländska skepparna.

Född i Torslanda Nedergård som son till Olof Nilsson, nämnd 1635-1659

Skötebrev på 8 öresbol 1674.

Gift I före 1669 (mtl) med NN

Gift II 1680 (mtl) med Anna Lassesdotter (hon omgift 1696 med Anders Näresson och bortflyttad 1701, troligen till Inland där namnet Näre förekom)

Anders Persson 1672-1740

Nämnd som skeppsbyggare 1694-1739 (gåvomedel – 1725-26 som "skeppsbyggaren mäster" och i VHHR) och i födelse- och dödboken

Född i Torslanda Nedergård som son till Per Olofsson ovan, i dennes första gifte

Bodde i Kärr till sommaren 1701 (fadder), därefter hemma i Torslanda

Nedergård (efter att modern och styvfadern flyttat därifrån)

Gift 1695 med Karin Olofsdotter från Kärr (1672-1742), sju barn

Bua **Björn Andersson** (Hising) 1657-1727

Bulycke *Nämnd* som skeppsbyggare 1694-1714 (gåvomedel – 1695 skeppsbyggare med
Bur "underhavande timmermän", 1714 "mäster")

Född i Bur som son till Anders Lassesson (1627-1695) ohh Karin Björnsdotter (1635-1700)

Bodde åren 1685-1691 samt 1696-1698 på Bulycke, och 1691-95 (med undantag av 1694 då han bodde i Torslanda by) samt fr.o.m. 1698 i Bur. Ägde 1692-1698 gård på Torggatan i Göteborg.

Gift 1686 med Kerstin Olofsdotter (1655-1742) och fick fem barn

Olof Andersson (Hising) 1668-1707

Nämnd som skeppsbyggare endast 1694 i "Bua" =Bur (jb o mtl). I Österöd från vigseln till 1704, då till Göteborg (mtl 1705) och dog där (dock begravd i Torslanda)

Född i Bur. Bror till Björn Andersson.

Gift 1695 med Kerstin Lassesdotter från Österöd (1663-1755) och fick fyra barn (hon 1708 omgift med Olof Eriksson från Göteborg)

Amhult Peder nämnd 1604-1612

Uppegård *son Jon*
i Amhult

son Truls

i Åhus (?)

son Per Trulsson

i Åhus

dotter Kerstin

gift med Sven

son Olof Svensson Hising

i Göteborg

Per Trulsson

Nämnd i VHHR 1699-1703 som skeppsbyggmästare i Åhus. Levde möjligen då (skrivs ej "salig") och kan ha företrätt fadern vid senare omtvistad överlåtelse av en gårdsdel 1653. Möjligen var fadern Truls Persson också skeppsbyggare, då det i Åhus 1659 (mtl) fanns en "Truls skeppsbyggare", troligen gammal och klen och ej nämnd i nästa bevarade längd, 1661.

Sannolik son skepparen och handelsmannen Olof Persson Hising i Ystad, död 1711 och bgr 15/3 av "hetsig sjukdom" (möjligen pesten), gift I 1683 31/1 med Cecilia Olofsdotter (1656-1700) och fick elva barn, gift II 1702 25/7 med Katarina Hansdotter och fick en son med henne.

Olof Svenson Hising död efter 1701 6/2 och före 1703 6/6 (VHHR)

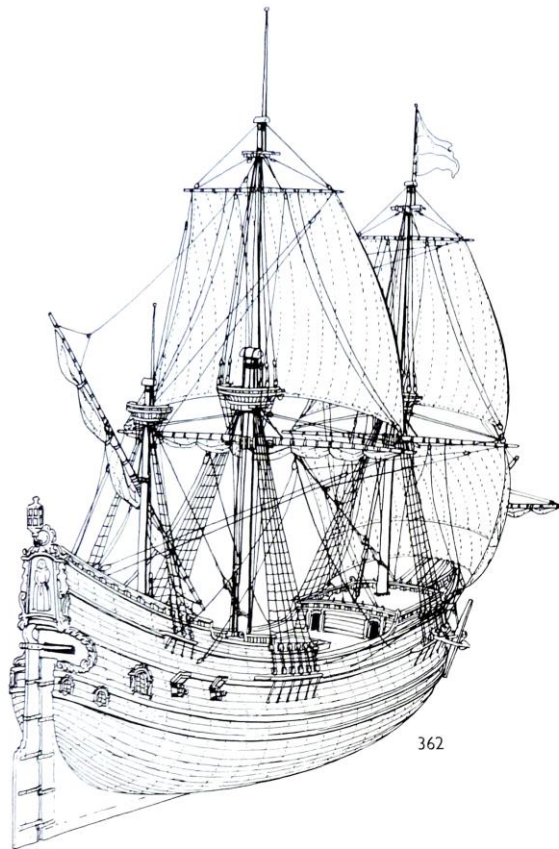
Nämnd i Göteborg 1663-1700 (OD), först som båtsman, 1676-1679 (då han enligt en uppgift från 1689 "under örlogstiden" skall ha varit skeppare på fartyget "Ny Elfsborg"), 1685, då han benämns styrman, och 1696 9/3 (OD) som båtbyggare, sjuk och sängliggande (i en tvist om en strömbåt som han byggt 1675 eller något senare). Mycket talar för att han var den Olof Svensson som dog 1703 och begravdes ½.

Bodde i Göteborgs 9 rote, kvarter 28 (OD) och ägde från 1685 gård på Torggatan, vilken 1692 försålles till skeppsbyggaren Björn Andersson ovan. Bodde senare på Kronhusgatan (8:35), vilket hus övertogs av dottern Maria, men beboddes av sonen Sven.

Gift med NN och hade fyra kända barn, bl.a. sonen skepparen Sven Olofsson Hising och dottern Maria (död efter 1714) som blev gift med skeppare Jöns Larsson Kolleback (cirka 1667-1713).

Henrik Karlsson

2020

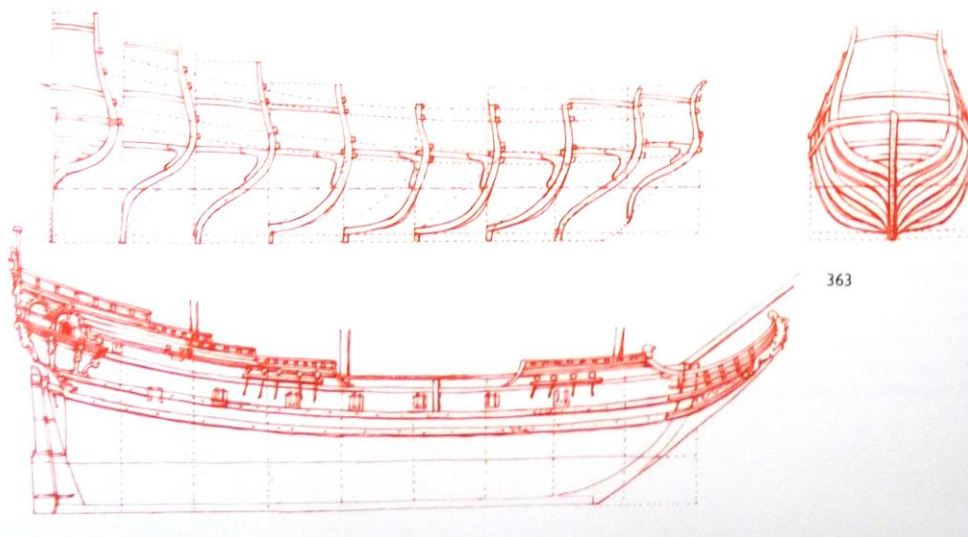

Flöjten och pinassen

Det uppges att Holland i början av 1600-talet förfogade över 10 000 handelsfartyg av olika slag med en sammanlagd besättning av 100 000 man. Även om siffrorna är överdrivna, talar de om den holländska handels dominans, och vi vet att 55 % av alla de skepp som passerade Öresund och tullade i Helsingör var holländska. Det viktigaste handelsfartyget åtminstone på de europeiska vatten syns ha varit *flöjten* (362, 364, 365), ett rundgattat, flatbottnat och relativt smalt skepp. Då Öresundstullen baserades på skeppens dräktighet och man för att beräkna denna mätte bl.a. skeppens omfång midskepps, byggdes flöjtarna under 1600-talet med mycket starkt infallande sidor. 1669 infördes emellertid ett nytt system att mäta skeppen, och då började man småningom bredda flöjtarnas däck.

Vid mitten av seklet hade märssgelen på alla skepp vuxit, så att de snart var större än storseglet. Många skepp, både handels- och örlogsfartyg, seglade utan bramsegel, och på grund av det stora behovet av sjömän gjordes de holländska skeppen så lätthanterliga, att Walter Raleigh redan 1603 beklagar sig över, att medan ett engelskt skepp på 100 ton behöver en besättning på 30 man, motsvarande holländska skepp klarar sig med 10 man!

Pinassen användes både som krigs- och handelsfartyg. I motsats till flöjten var den plattgattat, och från ett vanligt fullriggat skepp skiljde den sig endast genom att den var mindre. Den kanske äldsta konstruktionsritningen i modern mening, med spanten inritade så att

Bilder på sådana skepp som byggdes i Torslanda. Sida i Björn Landströms *Skeppet*. Överst flöjt=rundgattat *hackebordsskepp* (hackbrädan är den översta delen av den lilla akterspegeln). Nertill i rött *pinass*=plattgattat *spegelskepp* med stor akterspegel som i skissen vid 363.

Anders Persson färdigställde 1694 i Onsala spegelskeppet *Hedvig Sophia* på 96 läster. Det byggdes för Olof Knapes räkning och var länge Onsalas största skepp. *Hedvig Sophia* förde 44 kanoner och var 94 fot långt. Åren 1700-01 var det i kronans tjänst. Det är kanske det fartyg som är avbildat på Knapes gravhäll.

Björn Andersson byggde 1694 *hackebordsskeppet* *Hedvig Eleonora* vid Kungsbacka. Det var på 81 läster och av 92 fots längd, samt förde 30 kanoner.

Dessa uppgifter finns i en artikel av Gunnar Jedeur-Palmgren om Fjäreböndernas skeppsbyggeri, där fler detaljer om dem finns. Det var när dessa skeppare behövde större fartyg byggda på kravell som skeppsbyggare i Bohuslän anlätades. Senare övertogs detta arbete av skeppsbyggare bosatta i området kring Kungsbacka.

Bilaga

Anor i Bulycke och Syrhåla

1 **Britta Jonsdotter**, född 1728 i Bur, Torslanda sn (O).

[[Far 2](#)] [[Mor 3](#)]

*** Generation I ***

f

2 **Jon Gunnesson**, född 1701-01 i Syrhåla Nordgård, Tuve sn (P),
död 1763-03-24 i Bulycke, Torslanda sn (O) (av bråd död).

[[Far 4](#)] [[Mor 5](#)] [[Maka 3](#)] [[Proband 1](#)]

-Namnet Jon är rätt här, men de äldre generationerna är svåra att få grepp om, då Jon och Jöns ofta växlar för samma person.

-I födelseboken är Jon i marginalen överstruken och ersatt med Erik. Enligt dödboken skall Jon ha varit 53 år gammal när han dog, vilket skulle ge födelseåret 1710. Åldern i dödboken måste vara helt fel. Det föddes en Jonas i januari 1701, vilken måste vara den som senare kom att kallas Jon, och en Erik 1707. Detta stämmer bäst med mtl också: Jon börjar där nämnas 1722, möjligen redan 1719 men utan namn. Sjömannen Erik Gunnesson i Syrhåla gifte sig 1735 2/2 med Kerstin Carlsdotter från Uppegården och flyttade dit. Han hade ömsesidigt faderskap med flera av Gunne Bengtssons barn som stödjer att han var son i den familjen och att ändringen i födelseboken är riktig. Även att Erik enligt dödboken var några år yngre än Jon /Jonas i födelseboken stödjer detta. Ett bevis är att när Erik dog 1744 sades han vara 37 år gammal, vilket visar att den Jon som ändrades till Erik i födelseboken 1707, verkligen var Erik.

-Bou i Inlands Södra Häradsrätt 1764 4/5 (F II:6, 985).

Gift 1725-11-14 i Torslanda sn (O) med nästa ana

Gift 1749-03-21 i Torslanda sn (O) med

Börta Nilsson, född 1694-03-21 i Hästevik, Torslanda sn (O),
död 1758-11-08 i Bulycke, Torslanda sn (O).

-Dotter till Nils Olsson (död efter 1709) och hans hustru Gunnur Andersdotter (1651-1707).

-Tidigare gift (1728 20/9) med Anders Svensson och bosatt i Amhult och Andalen, Torslanda sn. Anders säkerligen född 1705 26/2 i Amhult som son till Sven Andersson och hans hustru Anna Nilsson och död 1742 3/9 på flottan (under Hattarnas krig, då många från Västkusten kommenderades till flottan i Stockholm och Karlskrona - Anders antagen som enrollerad båtsman 1728). Dotter Gunnur i det äktenskapet, född 1735 (och en dotter Anna född 1729, död 1744).

Barn i första giftet:

* **Britta Jonsdotter**, född 1728, se ana 1.

* **Karin Jonsdotter**, född 1730 i Bur, Torslanda sn (O).

* **Anna Jonsdotter**, född 1735 i Bur, Torslanda sn (O).

* **Kerstin Jonsdotter**, född 1737 i Bur, Torslanda sn (O).

* **Gunne Jonsson**, född 1740-04-27 i Bur, Torslanda sn (O).

m

3 **Börta Björnsdotter**, född 1700-07-18 i Bur, Torslanda sn (O),
död 1742-07-09 i Bur, Torslanda sn (O).

[Far 6] [Mor 7] [Make 2] [Proband 1]

Gift 1725-11-14 i Torslanda sn (O) med föregående ana

*** Generation II ***

ff

4 **Gunne Bengtsson**, född 1662, död i Syrhåla Nordgård, Tuve sn (O).

[Maka 5] [Son 2]

-Oklar härstamning. Födelseår enligt enrolleringen.

-Död sannolikt mellan 1720 och 1723 (mtl), då dödboken har en lucka 1717-23.

Gift 1687 med nästa ana

Barn:

* **Jöns Gunnesson**, född 1688 i Syrhåla Nordgård, Tuve sn (P),
död 1768-12-30 i Syrhåla Sörgård, Tuve sn (O).

-Gift med Anna Björnsdotter, syster till brodern Jons hustru. I bou nämns hennes bror
styrmannen Lars Björnsson i Torslanda.

-Död 80 år och 9 månader gammal.

-Bou efter hustrun 1758:16½. Barn: Britta och Karin. Mannens arvejord var 1/4 i Syrhåla
Uppegård (!).

-Hade bl.a. dotter Dorotea som dog 1757 av lungsot, knappt 30 år gammal.

* **Olof Gunnesson**, född 1690 i Syrhåla Nordgård, Tuve sn (P).

-Bör ha fötts 1690 eller 1693/94 enligt intervallen mellan syskonen (men inte 1699, då han
reste till Holland 1712 och bosatte sig där - uppgiften från en hfl och andra källor senare
under 1700-talet). Sätts som 1690 här för rätt ordning mellan syskonen och för att ge en
rimligare ålder för emigrationen.

-Skeppare, sedan 1712 bosatt i Amsterdam under namnet Roelof Huysing. Köpte gården

Bulycke till brodern Jon. Var 1755 med och tog vara på tillhörigheterna efter de drunknade sjömännen från Hisingen på fartyget Europa som förläste i januari det året.

* **Lars Gunnesson**, född 1692 i Syrhåla Nordgård, Tuve sn (P),
död 1757-07-01 i Synneröd, Tuve sn (O).

-Ej med i födelseboken som börjar 1693.

-I bou nämns Lars "broder Hindrik Gunnesson i Syrhåla".

-Gift med Maria Carlsdotter, syster till Nils Carlsson på Lilla Rödjan, Björlanda sn.

-Död 64 år gammal. Bou finns: 1758:10. Barn: Dorotea (då i Amsterdam, kanske hos sin farbror Olof), Kerstin och Anna. Fast egendom 1/4 i Synneröd, änkans arvejord.

* **Dorotea Gunnesdotter**, född 1697-09-26 i Syrhåla Nordgård, Tuve sn (P).

* **Jon Gunnesson**, född 1701-01, se ana 2.

* **Henrik Gunnesson**, född 1702 i Syrhåla Nordgård, Tuve sn (P),
död 1787-10-15 i Syrhåla Nordgård, Tuve sn (O).

-Nämnd i Nordgården fr.o.m. den första hfl1753 (51 år gammal, ej med i födelseboken).

-Gift 1733 28/10 i Torslanda sn med den 10 år yngre Karin Simonsdotter från Bua (född 1709 26/9 som dotter till Simon Halvarsson ohh Kerstin Gunnesdotter). Barn: Dorotea/Dordi, Gunnur, Helena, Anna och Maria.

-Bou efter Karin 1770:32 (död 1770 1/7). Fast egendom 1/2 hemman i Nordgården, mannens arvejord. I bou nämns en skuld som änklungen hade "till min broder Olof Gunnesson i Amsterdam".

* **Erik Gunnesson**, född 1707-09 i Syrhåla Nordgård, Tuve sn (P),
död 1744-11-11 i Syrhåla Uppegård, Tuve sn (O).

-I födelseboken är Jon 1707 i marginalen överstruken och ersatt med Erik. Enligt dödboken skall Jon ha varit 53 år gammal när han dog, vilket skulle ge födelseåret 1710. Åldern i dödboken måste vara helt fel. Det föddes en Jonas i januari 1701, vilken måste vara den som senare kom att kallas Jon, och en Erik 1707. Detta stämmer bäst med mtl också: Jon börjar där nämnas 1722, möjligen redan 1719 men utan namn. Sjömannen Erik Gunnesson i Syrhåla gifte sig 1735 2/2 med Kerstin Carlsdotter från Uppegården och flyttade dit. Han hade ömsesidigt fadderskap med flera av Gunne Bengtssons barn som stödjer att han var son i den familjen och att ändringen i födelseboken är riktig. När Erik dog 1744 var han 37 år gammal, alltså född 1707. Några fler barn föddes inte efter Erik.

-I hfl som börjar 1753 och i dödboken kallas maken Erik Andersson. Det var make II. Han står i hfl som född på Orust. När han 1748 15/5 gifte sig med änkan Kerstin kom han från Kyrkeby Västergård i Harestad sn, där hans första hustru avlidit. I mtl 1742 står ha som ogift, men 1748 säger mtl att han gift sig med änkan i Syrhåla Uppegård. Han var enligt hfl född cirka 1702 men enligt dödboken 1710.

-Vid dödsfallet 1784 11/7 står det att äktenskapet var upplöst.

fm

5 **Anna Jonsdotter**, född 1666 i Syrhåla, Tuve sn (P).

[Far 10] [Mor 11] [Make 4] [Son 2]

-Födelseåret enligt en gammal kladd utan angiven källa.

-Vigselläret enligt mtl.

-Ej i dödboken t.o.m. 1740 (lucka 1717-23).

Gift 1687 med föregående ana

mf

6 Björn Andersson, född 1657 i Bur, Torslanda sn (O), död 1727-04-26 i Bur, Torslanda sn (O). Skeppsbyggmästare i Bur.

[[Far 12](#)] [[Mor 13](#)] [[Maka 7](#)] [[Dotter 3](#)]

-Flyttade mycket under sin gifta tid. En del flyttningar kanske kan kopplas till köp och försäljning av de aktuella gårdarna: Bulycke 1686-91 (gården obesutten 1692), Bur 1692, ej i mtl 1693-94, Torslanda Östergård 1695-96 (men 1696 "bor i Bur"), Bulycke 1697-98, Bur 1700 och framåt.

-Per Amundsson och Elin Björnsdotter ägde sedan 1739 Bulycke, som de köpt av Catharina Danielsdotter, syster till brodern Lars Björnssons hustru Ingrid och brorsdotters dotter till lantmätaren Kettel Claesson Felterus som dog barnlös och överlät till brodern stadsfiskalen Olof Claesson Felteri barn (bl.a. fältväbeln Claes Feltzberg - mer militärisk form och troligen ursprunglig, där Felterus får ses som en latinisering gjord i samband med studierna, och skall stavas så då det skrivs på det sättet i källorna, ibland "Felsberg"), och 1748 14/3 sålde till Olof Gunnesson Hising i Amsterdam, som sedan direkt sålde vidare för 700 daler till brodern Jon, när han skulle gifta om sig.

-Per och Elin står som ägare i jordeboken 1748 och var det året även mantalsskrivna på gården (dock inte i näst föregående mtl 1742). Ingen av dem har kunnat kopplas som släkt till den här familjen, även om det står i VHHR enligt nedan att de var förfäder. De kom från Orust och var födda där, Elin 1708 som dotter till Björn Toresson och Ingeborg Larsdotter. Ett försök att reda ut detta har inte gett något.

-Det hänvisas i VHHR 1768 till brev på gården från 1689 16/9 och 1727 21/8. I VHHR 1767 och 1768 (ovan) sägs Catharina Danielsdotter vara sondotters dotter till lantmätaren Kettel Claesson. Samma relation till denne hade Maria Larsdotter (g.m. Lars Andersson i Torslanda Gategård). Det skall emellertid vara brorsdotters dotter. Per Amundsson och Elin Björnsdotter sägs vara Maria Larsdotters förfäder (se dock ovan). Det pågick en långvarig tvist om arvet efter lantmätaren, och både Gatan och Bulycke hörde till arvet. Jon Gunnessons barn genom sonen Gunne förde familjens talan efter faderns död. Felterus-familjen beskrivs fint i Olga Dahls verk om Gbg:s tomtägare (dock ett fel vad gäller Olof Claessons måg Arvid Kollbeck: han var överlöjtnant och inte överstelöjtnant).

-Död 70 år, 3 månader, 3 veckor och 5 dagar gammal, alltså född vid årsskiftet 1656/57.

Gift 1686-01-17 i Torslanda sn (O) med nästa ana

Barn:

* **Gunnur Björnsdotter**, född 1686-06-07 i Bulycke, Torslanda sn (O).

-Sannolikt död liten.

* **Karin Björnsdotter**, född 1688-03-31 i Bulycke, Torslanda sn (O).

-Sannolikt död liten.

* **Anna Björnsdotter**, född 1690-11-28 i Bulycke, Torslanda sn (O), död 1755-01-24 i Syrhåla Sörgård, Tuve sn (O).

-Gift 1720 med Jöns Gunnesson från Syrhåla, Tuve sn och flyttade dit.

* **Lars Björnsson**, född 1695-09-02 i Bur, Torslanda sn (O), död i Torslanda Nordgård, Torslanda sn (O). Styrman i Torslanda.
-Gift 1721 29/1 med Ingrid Danielsdotter (1695-1764) från Torslanda, dotter till länsmannen Daniel Eriksson ohh Annika Olsdotter) och flyttade dit.

* **Börta Björnsdotter**, född 1700-07-18, se ana 3.

mm

7 **Kerstin Olsdotter**, född 1655 i Bulycke, Torslanda sn (O), död 1742-06-08 i Bur, Torslanda sn(O).

[Far 14] [Mor 15] [Make 6] [Dotter 3]

-Vid vigseln kom maken från Bur, och Kerstin bodde hos modern i Bulycke. I början bodde Björn och Kerstin där. De flyttade 1699 (mtl) till hans hem i Bur.

Gift 1686-01-17 i Torslanda sn (O) med föregående ana

*** Generation III ***

fmf

10 **Jon Jönsson**, född i Syrhåla, Tuve sn (P), död (begravd 1694-02-02) i Syrhåla, Tuve sn (O). Nämndeman i Syrhåla.

[Far 20] [Mor 21] [Maka 11] [Dotter 5]

-Nämnd fr.o.m. 1648 (mtl).

Gift med nästa ana

Barn:

* **Elin Jonsdotter**, född i Syrhåla, Tuve sn (P).

* **Anna Jonsdotter**, född 1666, se ana 5.

fmm

11 **Dordi Eriksdotter**, född i Syrhåla, Tuve sn (P).

[Far 22] [Make 10] [Dotter 5]

-Namnet en lokal och tidstypisk variant av Dorotea.

Gift med föregående ana

mff

12 **Anders Lassesson**, född 1627, död 1695-10-23 i Bur, Torslanda sn (O).

[Far 24] [Mor 25] [Maka 13] [Son 6]

Gift med nästa ana

Barn:

* **Björn Andersson**, född 1657, se ana 6.

* **Börta Andersdotter**, född 1666 i Bur, Torslanda sn (O), död 1730-04-11 i Bur, Torslanda sn (O).

-Gift 1685 med Olof Andersson från Bua (1648-1710 13/11), son till Anders Gunnesson (nämd 1638-75). Gården i Bua blev ödelagd under kriget (liksom av krig och missväxt 1643-45), och Olof fick ta upp den från ödesmålet 1680 och nämns som dräng där till giftermålet.

* **Olof Andersson Hising**, född 1668 i Bur, Torslanda sn (O), död 1707-06-07 i Österöd, Torslanda sn (O).

-Kallade sig Hising, beroende på familjen flyttade till Göteborg (mtl 1705). Kan ha varit den Olof Andersson som 1704 16/11 köpte stolrum i Gustavi kyrka. Skall ha avlidit där, men begravdes i Torslanda.

-Gift 1695 med Kerstin Lassesdotter från Österöd (1663-1755).

-"Bou" i Gbg 1708: ett brev undertecknat 1708 15/5 i Bur ("Bua") av Björn Andersson och Kerstin Lassesdotter om hans kvarlåtenskap. Det är bundet i en bou efter sjömannen Erik Olsson Bäck som avlidit 1706. Han attesterades vara född i staden och år 1700 gett sig ut på havet för att söka lyckan. Hade brodern Tyriss Olsson. Eftersom Kerstin gifte om sig 1708 med en Olof Eriksson är det troligen dennes far som bou är efter. Kerstin hade låtit sina fyra barn (Gertrud, Anna, Lars och Karin) få 40 daler var, vilket Björn ansåg rimligt.

-Hustrun Kerstin gifte om sig 1708 i Gbg och nämns med nye maken Olof i Österöd igen 1709 och framåt. Han född 1680, död 1766.

* **Siri Andersdotter**, född 1670 i Bur, Torslanda sn (O), död 1748-12-01 i Torslanda by, Torslanda sn (O).

-Död i Torslanda by, dit man flyttat efter 1727. Kanske det var Nordgården, dit brorsonen Lars Björnsson gift sig 1721. I mtl 1727 har sonen Olof Olsson tagit över. I domboken vid vintertinget 1728 bestred lantmätaren Kettil Claessons arvingar maken Olof Månssons rätt till Bulycke. Olof hävdade då att lantmätarens släkt 1696 hade arrenderat ut denna lilla kronogård till Björn Andersson, vilken senare överlät arrendet på Olof Månsson.

Gift 1697-11-14 i Torslanda sn (O) med

Olof Månsson, född 1663 i Härröd Nordgård, Tuve sn (O), död 1734-04-09 i Torslanda by, Torslanda sn (O).

-Flyttade till Torslanda by och bodde där till sin död.

-Liksom i Hästevik fanns samtidigt tre Olof Olsson i de tre Bu-gårdarna. Denne Olof, född 1708, levde hemma som ogift och nämns som åbo fr.o.m. mtl 1727, då föräldrarna skrevs under barnen.

-Nämns t.o.m. mtl 1731 (daterad 1730 21/11) och är borta i nästa bevarade 1733 (=1732 21/11). Det går inte att se vart han tagit vägen. Ingen med det namnet nämns i dödboken mellan ovan nämnd datum. Hans tvillingbror Anders nämns i enrolleringsrullan 1729, men inte Olof. Han kan inte heller hittas i andra källor som mtl och födelsebok med faddrar.

-En Olof Olsson från Bur ("Bua" - men Bur stavades Bua i olika källor då) dog 1730. Hans ålder då stämmer med den Olof som föddes 1704 som son till Olof Andersson (född i Bua) ohh Börta Andersdotter från Bur (syster till Björn Andersson). Den tredje O. O. var från Hönö

Heden och född 1691. Han gifte sig med Maret Olsdotter från Bur och var svåger till den Olof som dog 1730. Olof från Heden dog 1741. Han drunknade på Flanderska fiskebankarna, liksom den yngre av bröderna O. O. från Hästevik.

* **Olof Andersson**, född 1672 i Bur, Torslanda sn (O), död 1712 i Kärr, Torslanda sn (O). Styrman i Kärr.

-Bror till Björn Andersson enligt VHHR 1705.

-Gift 1697 19/12 med Anna Sörensdotter (1674-1754) från Kärr och bosatt där. Anna dotter till Sören Jonsson ohh Ingeborg

-Dödsdatum enligt enrolleringen.

-Barn: Anna, Karin, Hans, Anders, Kerstin och Ingeborg.

mfm

13 **Karin Björnsdotter**, född 1635, död 1700-11-26 i Bur, Torslanda sn (O).

[[Make 12](#)] [[Son 6](#)]

Gift med föregående ana

mmf

14 **Olof Larsson**.

[[Maka 15](#)] [[Dotter 7](#)]

-Nämnd 1635-75. Gårdstaga 1636, "igen i tre år"=hade betalat förstataga 1634 eller 1635. År 1633 var det en Nils som betalade treårstaga (fr.o.m. 1612).

-Bötade 1636 för skällsord som hans hustru hade fällt mot en grannhustru.

-Möjligen ett par barn till: en Per nämns som dräng 1686-89 och en Jon 1691.

Gift med nästa ana

Barn:

* **Kerstin Olsdotter**, född 1655, se ana [7](#).

mmm

15 **Karin**.

[[Make 14](#)] [[Dotter 7](#)]

-Nämnd i mtl efter maken 1680-91, då under barnen (=Björn och hans hustru).

Gift med föregående ana

*** Generation IV ***

fmff

20 **Jöns Jonsson**, född i Syrhåla, Tuve sn (P), död 1646 i Syrhåla,

Tuve sn (P).

[[Far 40](#)] [[Mor 41](#)] [[Maka 21](#)] [[Son 10](#)]

-Nämnd 1604-46 och död då.

Gift med nästa ana

Barn:

* **Jon Jönsson**, se ana 10.

fmfm

21 **Maret Svensdotter**.

[Make 20] [Son 10]

Gift med föregående ana

fmmf

22 **Erik Elvarsson**, född i Syrhåla, Tuve sn (P).

[Far 44] [Dotter 11]

-Nämnd 1628-42.

Barn utan känd moder:

* **Dordi Eriksdotter**, se ana 11.

mfff

24 **Lasse Andersson**.

[Far 48] [Maka 25] [Son 12]

-Vid vigseln fattig tjänsteträng.

-Kyrkvärd 1625-33.

-Nämnd t.o.m. 1648.

Gift 1615 med nästa ana

Barn:

* **Anders Lassesson**, född 1627, se ana 12.

mffm

25 **Siri Olsdotter**, född i Hästevik Sörgård, Torslanda sn (O).

[Far 50] [Make 24] [Son 12]

-Nämns i domboken 1705, vintertinget nr 26, som farmoder till Björn Andersson i Bur. Det gällde arv i Kärr, Torslanda sn.

-Vid vigseln betalades huvudtionde bara för maken, vilket betyder att Siri varit gift innan.

Gift 1615 med föregående ana

*** Generation V ***

fmfff

40 **Jon Jönsson**, född i Syrhåla, Tuve sn (P), död i Syrhåla, Tuve sn (P).
[[Far 80](#)] [[Maka 41](#)] [[Son 20](#)]

-Död efter 1632, möjligen efter 1639 eller t.o.m. efter 1655 och då över 63 år gammal (mtl).

Gift med nästa ana

Barn:

* **Carl Jonsson**, född i Syrhåla, Lundby sn (P), död i Syrhåla, Lundby sn (P).

-Nämnd från 1597 i domboken (försummat vägunderhåll) och i boskapslängderna åtminstone fr.o.m. första året 1621.

-Död efter 1655 och var då över 63 år gammal (mtl). Det stämmer inte riktigt med domboken ovan. I så fall var han långt över 63 år gammal 1655.

* **Jöns Jonsson**, se ana [20](#).

fmffm

41 **Karin Svensdotter**, född i Syrhåla, Tuve sn (P), död i Syrhåla, Tuve sn (P).
[[Far 82](#)] [[Make 40](#)] [[Son 20](#)]

-Död efter 1632.

Gift med föregående ana

fmmff

44 **Elvar Borgarsson**.
[[Son 22](#)]

-Sannolikt född i Syrhåla och son till en Borgar som även hade en dotter Anna, gift med en Anders i Syrhåla. Namnet Elvar Borgarsson ser ut som en lustig variant av Elof Börgesson, ett namn som även förekommer i källorna, och kan syfta på att man bodde vid Älvsborg.

-Nämnd 1597 i domboken (försummat vägunderhåll).

-Död efter 1643.

Barn utan känd moder:

* **Erik Elvarsson**, se ana [22](#).

mffff

48 **Anders**.
[[Son 24](#)]

-Möjlig fader, nämnd i Bur 1585-1625 (det senare årtalet i jordeboken och betyder inte att han levde så länge).

Barn utan känd moder:

* **Lasse Andersson**, se ana 24.

mffmf

50 **Olof Hansson**.

[Dotter 25]

-Nämnd i jb 1568-1601.

-Mer om släkten i min översikt över denn "Olof i Hästevik".

Barn utan känd moder:

* **Siri Olsdotter**, se ana 25.

*** Generation VI ***

fmffff

80 **Jöns Jonsson**, död 1604 i Syrhåla, Tuve sn (P).

[Son 40]

-Nämnd 1604 16/8 (domb).

-Var med Elvar Borgarsson m.fl. grannar hos Reinhold Riik för att slå hans äng. På kvällen delade de en tunna öl. Jöns och Elvar kom i träta, varvid Jöns fattade Elvar i axlarna, och Elvar stötte Jöns ifrån sig. Denne föll och slog huvudet i berget och dog på tredje dagen därefter.

Barn utan känd moder:

* **Jon Jönsson**, se ana 40.

fmffmf

82 **Sven**, död i Syrhåla, Lundby sn (P).

[Dotter 41]

-Nämnd 1545-50.

Barn utan känd moder:

* **Karin Svensdotter**, se ana 41.

Bilaga

Ättlingar i ett par generationer till småbåtsbyggarsläkten Tullock

Thomas Tullock, född 1748-11-14 i Skottland, död 1827-11-11 i Långholmen, Torslanda sn (O), Dödsorsak ålderdom

| **Margaretha Tullock**, född 1776-10-09 i Göteborg, Amiralitetsfs (O)

| **Edla Christina Tullock**, född 1778-06-23 i Göteborg, Amiralitetsfs (O)

| **Carolina Charlotta Tullock**, född 1780-05-14 i Göteborg, Amiralitetsf (O)

| **John Robert "Jean" Tullock**, född 1786-05-29 i Krossholmen, Torslanda sn (O), död 1801 i Långholmen, Torslanda sn (O)

| **Thomas Tullock**, född 1789-07-28 i Krossholmen, Torslanda sn (O), död 1789-08-25 i Långholmen, Torslanda sn (O), Dödsorsak trösken med slag

| **Johannes "Jean" Tullock**, född 1805-11-28 i Långholmen, Torslanda sn (O), död 1828-11-16 i Göteborg, Domkyrkofs (O), Dödsorsak bröstvattusot

| **James Thomas Tullock**, född 1810-03-18 i Långholmen, Torslanda sn (O), död 1895-04-08 i Långholmen, Torslanda sn (O), Dödsorsak ålderdom

|| **Thomas Ludvig Tullock**, född 1839-07-10 i Långholmen, Torslanda sn (O)

|| **Carl Edvard Tullock**, född 1841-08-09 i Långholmen, Torslanda sn (O)

|| **Beata Carolin Tullock**, född 1844-11-25 i Långholmen, Torslanda sn (O)

| **Thomas Tullock**, född 1813 i Långholmen, Torslanda sn (O), död 1835-10-27 i Långholmen, Torslanda sn (O), Dödsorsak förkylning

| **Maria Thomasdotter**, född 1816-05-09 i Långholmen, Torslanda sn (O), död 1892-08-31 i Lexby Västergård, Björlanda sn (O), Dödsorsak -

|| **Olaus Andreasson**, född 1840-01-14 i Lexby Västergård, Björlanda sn (O)

|| **Johanna Andreasson**, född 1841-05-19 i Lexby Västergård, Björlanda sn (O)

|| **Thomas Ludvig Andreasson**, född 1842-11-25 i Lexby Västergård, Björlanda sn (O), död 1844-06-27 i Lexby Västergård, Björlanda sn (O), Dödsorsak drunkning

|| **Cathrina Lovisa Andreasson**, född 1844-12-12 i Lexby Väst, Björlanda sn (O)

|| **Karl Johan Andreasson**, född 1852-05-25 i Lexby Väst, Björlanda sn (O)

|| **Oliva Albertina Andreasson**, född 1854-07-14 i Lexby Väst, Björlanda sn (O)

|| **Johan August Andreasson**, född 1856-09-23 i Lexby Västergård, Björlanda sn (O), död 1859-01-29 i Lexby Västergård, Björlanda sn (O), Dödsorsak slag

| **Margaretha "Greta" Thomasdotter**, född 1819-07-12 i Långholmen, Torslanda sn (O), död 1896-01-10 i Nolvik Östergård, Björlanda sn (O), Dödsorsak äggvitesjukdom

|| **Johan Adolf Johannesson**, född 1847-10-27 i Nolvik Öst, Björl sn (O)

|| **Olaus Johannesson**, född 1850-03-02 i Nolvik Östergård, Björlanda sn (O), död 1858-09-12 i Nolvik Östergård, Björlanda sn (O), Dödsorsak smittk

|| **Josefina Sofia Johannesson**, född 1854-03-25 i Nolvik Öst, Björl sn (O)

|| **Carolina Mathilda Johannesson**, född 1855-08-31 i Nolvik Ö, Björl sn (O)

|| **Amanda Bernhardina Johannesson**, född 1857-07-03 i Nolvik Ö, Björl sn (O)

|| **Johan Ferdinand Johannesson**, född 1859-10-19 i Nolvik Ö, Björl sn (O)

|| **Oliva Gustava Johannesson**, född 1863-07-06 i Nolvik Ö, Björl sn (O)

|| **Carl Emil Johannesson**, född 1870-08-20 i Nolvik Ö, Björl sn (O)

| **Elisabeth Thomasdotter**, född 1822-09-13 i Långholmen, Torslanda sn (O), död 1899-01-09 i Låssby Knapgård, Björlanda sn (O), Dödsorsak lunginfl

|| **Johan Adolf Pettersson**, född 1843-11-11 i Låssby Sörgård, Björl sn (O)

|| **Oliva Albertina Pettersson**, född 1846-02-11 i Låssby Sör, Björl sn (O)

|| **Mathilda Christina Pettersson**, född 1848-02-11 i Låssby Sörgård, Björlanda sn (O), död 1852-09-07 i Lexby Sörgård, Björlanda sn (O),
|| **Josefina Charlotta Pettersson**, född 1850-02-09 i Låssby S, Björl sn (O)
|| **Anders Petter Pettersson**, född 1852-03-02 i Låssby Sörgård, Björlanda sn (O), död 1852-03-31 i Lexby Sörgård, Björlanda sn (O), Dödsorsak -
|| **Mathilda Christina Pettersson**, född 1853-03-28 i Låssby S, Björl sn (O)
|| **Carolina Bernhardina Pettersson**, född 1854-08-23 i Låssby Sörgård, Björlanda sn (O), död 1856-02-12 i Låssby Sörgård, Björlanda sn (O),
|| **Albin Theodor Pettersson**, född 1857-07-28 i Låssby Sör, Björl sn (O)
|| **Axel Emil Pettersson**, född 1861-08-21 i Låssby Sörgård, Björl sn (O)
|| **Eva Petronella Pettersson**, född 1863-03-21 i Låssby Sör, Björl sn (O)
|| **Carolina Bernhardina Pettersson**, född 1866-03-14 i Låssby Sörgård, Björlanda sn (O)

Henrik Karlsson 2021, från ett föredrag i Torslanda häromåret